

Poslovno udruženje komunalnih preduzeća **KOMDEL**

Beograd, Branka Krsmanovića br. 13

Tel/Fax: 011 2402 098, Tel: 011 2400 227

E-mail: komdel@ttigroup.co.rs www.ttigroup.co.rs

Stručna služba: **TTI Group** d.o.o. Beograd

Beograd, jun 2021. godine

INFORMACIJA 16

CENE USLUGA ODRŽAVANJA JAVNIH ZELENIH POVRŠINA

Usluge održavanja javnih zelenih površina spadaju u grupu komunalnih usluga kod kojih nije moguće identifikovati krajnjeg korisnika, pa se zbog toga finansiraju direktno iz lokalnih budžeta. Za razliku od komunalnih usluga koje se fakturišu krajnjim korisnicima, kod ovih usluga ne postoji jedinstvena uniformna cena koja prolazi proceduru odobravanja. Naime, u postupku dodele (poveravanja) posla na održavanju javnog zelenila, utvrđuje se samo vrednost pojedinih poslova ili grupa poslova koja opet zavisi od brojnih faktora i lokalnih prilika.

Same radne operacije na održavanju javnog zelenila (pa i njihovi realni troškovi) su raznovrsne i zavise od predmeta rada i tehnologije koja se primenjuje. Globalno posmatrano ova delatnost po pravilu podrazumeva dosta manuelnih operacija, a obuhvata (1) **održavanje** uređenih **travnjaka** ili zatravljenih površina – gde se sezonski vrši priprema za sadnju, sadnja, ručno ili mašinsko košenje, sakupljanje i odvoz pokošenog materijala, (2) **održavanje drvoreda** – gde se takođe sezonski vrši sadnja, orezivanje stabala i prikupljanje i odvoz orezanog materijala i (3) **održavanje parkova**, šetališta i drugih javnih površina gde se sade i održavaju cvetne površine, drvoredi, zelenilo u žardinjerama, živice...

Po uobičajenoj praksi, PU "KOMDEL" je, radi boljeg informisanja svojih članica, prikupio podatke o važećim cenama **pojedinih karakterističnih usluga** održavanja javnih zelenih površina **iz maja 2021. godine** koje se bar na neki način mogu porediti, a koje dajemo u narednoj tabeli:

Red.br	Grad	Održavanje travnjaka		Održavanje drvoreda	
		Postojeća cena	Potreban nivo cene	Postojeća cena	Potreban nivo cene
		u din/m ²	u din/m ²	u din/kom	u din/kom
1.	Aleksinac	7,88	9,20	479,07	560,00
2.	Bačka Palanka	4,82			
3.	Barajevo	9,00		1.382,din/h	
4.	Bela Crkva	5,17		624,55	
5.	Beočin	12,00		323,30	
6.	Blace	7,20	15,00	350,00	500,00
7.	Boljevac	4,51	5,51	582,99	699,58
8.	Čajetina	8,50	10,00	2.200,00	2.440,00
9.	Čačak	5,78	7,00	1.307,30	1.415,00
10.	Ivanjica	8,26	11,56	5.731 din/h	8.186 din/h
11.	Knjaževac	4,20	5,04	560,00	672,00
12.	Kosjerić	6,40		3.395,00	
13.	Kovin	3,32		4.624,54	
14.	Kragujevac	6,25		6.369,00	
15.	Kruševac	5,68		580,00	
16.	Lapovo	10,00		1.600,00	
17.	Lazarevac	4,98	9,80	3.172,98	
18.	Loznica	7,00	8,40	934,68	1.869,36
19.	Ljig	10,00		520,00	
20.	Mali Zvornik	9,50	10,00	4.360,00	4.500,00

21.	Mladenovac	11,08	12,20	3.600,00	3.960,00
22.	Niš	4,37		594,98	
23.	Negotin	7,30		1.680,00	
24.	Obrenovac	6,63		1.846,00	
25.	Pirot	4,16	6,00	1.233,64	1.800,00
26.	Požega	6,14	7,50	819,06	1.300,00
27.	Ruma	7,10	7,10	3 070,91	3 220,00
28.	Senta	7,90		4.180 din/h	
29.	Stara Pazova	8,53		3.650 din/h	
30.	Subotica	3,74		8.176,36	
31.	Svrljig	19,15		800,00	
32.	Šabac	7,85	15,69	901,25	1.802,51
33.	Šid	7,15		2.103,15	
34.	Topola			1.970 din/h	
35.	Užice	8,42	10,10	2.971,12	3.862,46
36.	Vranje	5,81	7,00	402,50	485,00
37.	Vrbas	5,00	5,50	3.050,00	3.355,00
38.	Vrnjačka Banja	9,09		198,76	
39.	Vršac	8,91		6.594 din/h	
40.	Zrenjanin	2,73		1.838,00	
PROSEČNO		8,07	9,03	2.051,72	2.200,41

Napomene uz tabelu:

Na poziciji „održavanje travnjaka“ razlike u nivou cena su, pored toga što postoje ručno ili mašinsko košenje, dobrim delom uslovljene sadržajem same usluge. Naime, održavanje travnjaka podrazumeva ne samo operaciju košenja, već i operacije grabuljanja, sakupljanja i odvoza pokošene trave, a te komponente usluge nisu podjednako zastupljene u samim cenovnicima.

Na poziciji „održavanje drvoreda“ u pregledu nisu prikazane evidentne razlike u cenama koje postoje u zavisnosti od toga da li održavanje drvoreda radi sa zemlje ili uz pomoć platforme, dok se u nekim gradovima cena formira ili po satu angažovanja platforme ili po pojedinim operacijama koje su u pregledu prikazane u izvornom obliku.

Prema kalkulacijama komunalnih preduzeća jedinične cene trebalo bi da budu svakako više. Tako na poziciji **održavanje travnjaka**, da bi se pokrili stvarni troškovi delatnosti, postojeće cene trebalo bi da budu veće bar za 11 % i da iznose u proseku oko **9,03 dinara po m²** tretirane zelene površine, dok bi **cene na održavanju drvoreda** trebalo da budu **veće za oko 7%**.

Bez obzira na sve specifičnosti u načinu iskazivanja cena i metodološke neusklađenosti, uočljivo je da je od grada do grada prisutna velika razlika u nivou zatečenih cena na održavanju javnog zelenila. Ovako velike razlike jednim delom su posledica razlika u razvijenosti i mogućnostima opština, ali su takođe i posledica različitih zahteva naručioca. Neke opštine jednostavno više brinu o svom javnom zelenilu, a neke manje.

Naime, obzirom na ograničena sredstva lokalnih budžeta iz kojih se finansira održavanje javnog zelenila i druge delatnosti kod kojih nije i nemože biti identifikovan krajnji korisnik (održavanje čistoće, održavanje lokalnih saobraćajnica, javna rasveta, zoohigijena), na ovoj delatnosti čak i u gradovima i opštinama u kojima su za ovu namenu nadprosečna izdvajanja, komunalna preduzeća zbog nedovoljnih prihoda po pravilu ostvaruju gubitke.

Kod ove komunalne usluge sve do izmena Zakona o porezu na dodatnu vrednost i pratećeg Pravilnika izvršenih u toku 2018. godine, postojale su i određene nedoumice oko stope PDV koja se primenjuje na njih. Sada su te dileme potpuno otklonjene tako da je **nesporno** da se održavanje svih javnih zelenih površina oporezuje po posebnoj i nižoj stopi **PDV** koja trenutno iznosi **10%** (poreski tretman ove komunalne usluge detaljnije je opisan u KOMDEL-ovoj informaciji broj 6 iz januara 2018. godine).